

Meer informatie over stotteren

Voor al uw vragen over stotteren kunt u terecht bij
de Nederlandse Federatie Stotteren

De NFS is een samenwerkingsverband van
de Nederlandse Stotter Vereniging Demosthenes. www.demosthenes.nl
en de Ned. Ver. voor Stottertherapie (NVST). www.nedverstottertherapie.nl

In 2014 is de richtlijn stotteren ontwikkeld. De logopedist/stottertherapeut
handelt volgens die richtlijn.
(http://www.stotteren.nl/images/nieuwsbrief/Patientenversie_Richtlijn_Stotteren.pdf)

De NFS beschikt over veel informatie en voorlichtingsmateriaal.

NFS
Postbus 80
3860 AB Nijkerk
Tel: 030-23 33 336
E-mail: nfs@stotteren.nl
Website: www.stotteren.nl

Stotteren

sta even stil bij het praten van je kind

Wat te doen als je kind begint te stotteren?

Als je kind begint te haperen, laat dat dan niet te lang op z'n beloop. Helaas is het nog steeds zo dat veel ouders te lang wachten en ook artsen te vaak zeggen dat het vanzelf wel overgaat.

Stotteren ontwikkelt zich geleidelijk

Het begin van stotteren treedt meestal op in de periode waarin een kind leert spreken, tussen het tweede en het zesde levensjaar. Dit is de periode waarin de spraak en taal zich snel ontwikkelen. Ieder kind struikelt dan weleens over zijn woorden. De haperingen verdwijnen meestal vanzelf als een kind zijn taal en spraak beter gaat beheersen. Toch maken sommige onvloeïendheden ouders ongerust. En ...vaak terecht, want ouders voelen zelf goed aan wanneer er echt iets aan de hand is.

Stotteren ontwikkelt zich meestal geleidelijk. Stotteren is ook een veranderlijk iets. Soms lijkt het verdwenen, plots duikt het weer op. Hoe langer het probleem bestaat, hoe ingewikkelder het wordt.

De onvloeïendheden in het spreken van een kind kunnen duiden op beginnend stotteren.

Haperend spreken kan stotteren worden

Misschien heeft ook jouw kind moeilijkheden met zijn spreken.

Het herhaalt lettergrepen, woorden, zinsdelen; het houdt klanken lang aan; het blokkeert. Misschien merkt je kind zelf ook dat er iets niet in orde is met zijn spraak en probeert het op die moeilijkheden te reageren.

Hierdoor loopt het kind het risico om allerlei verschijnselen te ontwikkelen zoals:

- spanning en meebewegingen in het gezicht en/of lichaam tijdens het spreken.
- Stijging in toonhoogte en volume om het woord eruit te krijgen.
- Spreekangst; dit kan zijn voor een bepaald woord of bepaalde situaties. Het kind meldt dat hij niet goed kan praten.
- Vermijdingsgedrag; door de inspanning en schrik kan het kind moeilijkheden gaan omzeilen. Het neemt pauzes, gebruikt andere woorden, formuleert een zin anders, laat informatie weg, weigert soms om een antwoord te geven of zegt 'ik weet het niet'.

Hulp zoeken is nooit te vroeg.

Het is belangrijk dat je hulp zoekt als je ongerust, gespannen of geïrriteerd bent over het spreken van je kind, hoe jong dit ook is. Meestal ben je niet voor niets bezorgd.

Vroegtijdig hulp inroepen is van belang omdat het onvloeïend spreken dan nog niet een ingeslepen gewoonte geworden is. Hoe langer een kind stottert, des te meer moeite zal het kosten om dit te verhelpen.

Een logopedist/ stottertherapeut kan samen met je nagaan wat er precies aan de hand is en weet of er al dan niet hulp geboden moet worden.

De logopedist/stottertherapeut werkt volgens de richtlijn stotteren (2014), waarin aanbevelingen staan die gebaseerd zijn op de resultaten van wetenschappelijk onderzoek. Als je ongerust bent over het spreken van je kind kun je ook een vragenlijst invullen op: <http://www.stotteren.nl/ouders/screeningslijst-voor-stotteren-sls.html>. Je krijgt dan advies of hulp vragen nodig is.

Wat kun je doen als je kind stottert?

Ouders zijn niet de oorzaak van het stotteren van hun kind. Zij kunnen wel meehelpen het voor hun kind makkelijker te maken:

- Praat in een rustig tempo met je kind en maak veel pauzes. Als je kind klaar is met een zin, wacht dan een paar tellen voor je zelf weer verder praat. Het vertragen van je eigen spreken werkt vaak vele malen beter dan het geven van adviezen zoals; "praat eens rustig" of: "eerst nadenken en dan praten."
- Stel zo weinig mogelijk vragen aan je kind. In plaats van vragen te stellen geef eenvoudig commentaar op wat je kind vertelt, zodat het weet dat je hem gehoord hebt of vat het even kort samen.
- Gebruik je gezichtsuitdrukking en je hele lichaamstaal om aan je kind te laten weten dat je luistert naar *wat* je kind te vertellen heeft en niet naar de manier waarop.
- Plan elke dag op een vaste tijd in dat je een poosje onverdeelde aandacht aan je kind geeft. Dit rustmoment speciaal voor je kind geeft hem zelfvertrouwen.
- Help alle huisgenoten bij het leren luisteren en spreken en het beurt nemen en geven. Alle kinderen, maar vooral kinderen die stotteren praten makkelijker wanneer ze niet steeds worden onderbroken.
- Het allerbelangrijkste is dat je je kind laat weten dat je van hem houdt om wie hij is. Dat je vierkant achter hem staat of hij nu stottert of niet. Dat geeft je kind pas echt kracht!